

melse med det Forslag, vi fremsatte i Fjor —, at Staten udlaaner et Beløb til Grundforbedringslaan. Ingen, der har rejst rundt i Danmark i Sommer, har kunnet undgaa at lægge Mærke til, at store Dele af den danske Jord i høj Grad trænger til Grundforbedring, og man kan vel neppe nævne nogen Bevilling given her paa den danske Rigsdag, der i saa høj Grad kommer til Udbetaling først og fremmest til *Arbejde*, som netop disse Grundforbedringslaan. — I § 2 foreslaar vi Lempelser i Driftslaaneforeningernes Betingelser. Disse Bestemmelser, der omtrent er i Overensstemmelse med det, vi foreslog i Fjor, er absolut nødvendige for denne Lov, der har saa stor Betydning for Hjælp til Selvhjælp for Husmændene til Anskaffelse og Udvidelse af deres Besætning og Produktion, men som har vist sig ikke at kunne faa tilstrækkelig Betydning, saafremt de stillede Betingelser ikke lempes. — § 3 omhandler Støtte til Statshusmændene. Iste Stykke er ogsaa i Overensstemmelse med det Forslag, vi forelagde i Fjor, om Henstand med Afdragene for Statshusmænd, men der er saa tilføjet et nyt 2det Stykke, hvorefter der ogsaa skal kunne ydes Henstand med Rentebetaling, der derefter betragtes som et Laan til Husmændene, hvilket de maa forrente og betale tilbage. Enhver maa erkende, at under de Højkonjunkturer, vi for nogle Aar siden har oplevet, kom de, der blev Statshusmænd i denne Periode, ind under Vilkaar, som medførte, at de ikke alene fik en betydelig Gæld til Staten paa Grund af Højkonjunkturerne, men ogsaa maatte stifte en betydelig privat Gæld, fordi Anskaffelse af Besætning, Inventar o. lign. krævede saa store Beløb, at de ikke kunde tilvejebringe Pengene uden at stifte privat Gæld. Denne mægtige Gældsbyrde medfører, at mange af dem umuligt kan blive siddende ved deres Brug, hvis ikke Staten yder dem en virkelig Støtte, og vi kan ikke se rettere end, at Staten ikke har nogen som helst Interesse i, at disse Mennesker skal gaa fra deres Ejendom, blot fordi de har overtaget den under disse vanskelige Forhold. — §§ 4, 5 og 6 gaar ud paa at fremme Nedsættelse af Gældsbyrden. Vi foreslaar, at dette skal ske ved, at man under forskellige Former gennemfører en Nedskæring gennem Akkordordninger. Vi foreslaar saaledes, at Staten udlaaner et Beløb af indtil 20 Mill. Kr. i Tiden indtil Udgangen af Finansaaret 1928—29. Dette Beløb er muligvis for lille, men saa er der jo intet som helst i Vejen for, hvis det viser sig nødvendigt, og hvis der viser sig Mulighed for at skaffe Penge til en rimelig Rente, at forhøje

Beløbet noget. Disse Penge skal ikke udlaanes, medmindre det faktisk betyder en Nedskæring af Gældsbyrden for den paa-gældende, og de skal kun kunne udlaanes paa visse Betingelser, af hvilke jeg blot skal nævne enkelte af de vigtigste. Saaledes maa Laanets Størrelse til en enkelt Ejendom højst andrage 25 000 Kr., det maa ikke udgøre mere end 25 pCt. af Ejendommens samlede Værdi, og det maa ikke sammen med andre Behæftelser overstige denne Værdi. Endvidere maa det kun ydes til Landmænd, hvis Gæld overstiger Ejendommens samlede Værdi og ikke kan nedbringes hertil uden Tilførsel af ny Kapital. Hvis den Laangivning, der her er Tale om, overstiger Ejendomsskylden, skal der til yderligere Sikkerhed for den Del af Laanet, der overstiger Ejendomsskylden, skaffes enten Kommunegaranti eller en betryggende Kaution for indtil 25 pCt. af det Beløb, der eventuelt kunde tabes ved et saadant Udlaan. Andragende om Laan skal indsendes til det Udvalg, der er nedsat i Henhold til den sidste Samling vedtagne Lov om Tvangsakkord, og som i det hele skal bistaa Ministeriet ved Laangivningen. I Lighed med, hvad vi foreslog i Fjor, foreslaar vi, at disse Udvalg, naar det viser sig vanskeligt at opnaa en rimelig Akkord, fordi Pantegælden er for stor, og Kreditorerne ikke er villige til at gaa paa Akkord, skal kunne bestemme, at den Del af Pantegælden, som ligger over Ejendomsskylden, skal behandles efter Reglerne for Løs Gæld, for at man kan faa en Nedbringelse af Gældsbyrden gennemført.

I § 7 foreslaas der et Moratorium med Hensyn til Afdrag og Opsigelse i Lighed med det, vi foreslog i Fjor. Hvis man ikke faar et saadant Moratorium, vilde Opsigelse og Afdrag af disse Prioriteter i mange Tilfælde umuliggøre, at man ved en Akkord naaede en Gældsnedskrivning, som ellers var rimelig, og mange Landmænd vilde blive jaget fra deres Ejendomme, fordi Kreditorerne farer for haardt frem mod dem, navnlig overfor dem, som i Forvejen har ydet en meget betydelig økonomisk og personlig Indsats i deres Bedrift.

I §§ 8 og 9 foreslaar vi, for at fremme Udstykningen, at man lempes Betingelserne overfor Andragere om Jord i offentligt Eje. I Stedet for som hidtil at forlange, at de skal være i Besiddelse af $\frac{1}{10}$ af det Beløb, som udkræves til Bygningers Opførelse, kan Staten udlaane det hele Beløb, altsaa $\frac{10}{10}$, saa at Ansøgerne altsaa fremtidig kun skal have Kapital til Besætning o. lign. Det er en Foranstaltning, som foreslaas for en kort Periode, for at man kan fremme og forcere